

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,
ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΕΝΝΑΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ.

ΤΟΤΕ πᾶσα ὑλικὴ οἰκοδομὴ ἀκλόνητος διαμένει καὶ ἀδιάσειστος, ὅταν ὁ ἀρχιτέκτων βάλῃ ὑπ' αὐτὴν στερεὰ καὶ ἀκράδαντα θεμέλια· στερεὰ καὶ ἀμετάθετα θεμέλια ἔβαλεν ὁ ἐπουράνιος ἀρχιτέκτων ὁ Παῦλος εἰς τὴν πνευματικὴν οἰκοδομὴν τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ νοουθεσίας, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν βεβαιότητα τῆς δευτέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιφανείας, καὶ τῆς παραστάσεως τῶν ἀνθρώπων ἐνώπιον τῆς θείας αὐτοῦ δόξης· Ἐπάνω δὲ εἰς ταῦτα τὰ ἀδαμάντινα θεμέλια ὠκοδόμησε καὶ ἐστερέωσε πᾶσαν τὴν κατασκευὴν τῆς σωτηριώδους αὐτοῦ νοουθεσίας, καὶ ἀπαριθμήσας τῆς ἁμαρτίας τὰ εἶδη, καὶ ὀνομάσας αὐτὰ παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ παραγγείλας, ἵνα ἐκδυθῶμεν αὐτόν, καὶ ἐνδυθῶμεν τὸν νέον, ὅστις ἐστὶν ἡ ἀληθὴς τοῦ θεοῦ εἰκὼν. Πείθει δὲ ἡ τοιαύτη διδασκαλία πάντα νοῦν, καὶ ἐπιστηρίζει πᾶσαν ἀνθρώπου καρδίαν· διότι, ἐὰν οὐδεὶς τολμᾷ παρῆρσιασθῆναι ἐνώπιον τοῦ ἐπιγείου βασιλέως μετὰ ῥυπαρῶν ἱματίων, ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἐνδύεται ἐνδύματα καθαρὰ, καὶ εὐτρεπίζεται, ὅσον δύναται, ἔπειτα

παρίσταται ἐνώπιον αὐτοῦ, πῶς ἡμεῖς τολμήσομεν φανερωθῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τῶν βασιλευόντων Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐὰν μὴ πρῶτον νίψωμεν τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἁμαρτίας, καὶ στολισθῶμεν διὰ τῆς τῶν καλῶν ἔργων λαμπρότητος; Ἐβεβαίωσε δὲ, ὅτι τοῦτο τὸ ἔνδυμα ποιεῖ ἡμᾶς ἀξίους παρασταθῆναι ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, εἰπὼν, ὅτι οὐδὲ εἰς γένος, οὐδὲ εἰς ἀξίαν, οὐδὲ εἰς τάξιν, οὐδὲ εἰς ἄλλο τι, ὅσα ὁ κόσμος ἢ μεγαλύνει, ἢ ἐξευτελίζει, εἰμὴ εἰς μόνα τῆς ἀρετῆς τὰ κατορθώματα ἐπιβλέπει ὁ θεός. Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου, τούτων τῶν θεοπνεύστων λόγων τὴν ἐρμηνείαν, ἵνα τῇ δυνάμει τῆς θείας χάριτος φωτισθέντες, ἀπορρίψητε τὸν μεμολυσμένον τῆς ἁμαρτίας χιτῶνα, ἀναλάβητε δὲ τὸ καθαρὸν καὶ νυμφικὸν τῆς ἀρετῆς ἔνδυμα· καὶ οὕτω φανερωθῆτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ περιβεβλημένοι, πεποικιλμένοι ἐν τῷ διαχρύσω τῶν ἀγαθῶν πράξεων ἱματισμῶ, καὶ ἄξιοι συμπαράσται τοῦ χοροῦ τῶν ἁγίων, καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας συμμετοχοί.

Κολ. 3. 4. Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

Πρὸ τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν προπατορικὴν ἀμαρτίαν αἱ μὲν ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων νεκρωμέναι ἦσαν, ὡς ἐστερημέναι τῆς θείας χάριτος· τὰ δὲ σώματα αὐτῶν μετὰ θάνατον οὐκ ἀνίσταντο, ἀλλ' ἔμενον αἰωνίως νεκρὰ καὶ διαλελυμένα· ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς, τὰς μὲν ψυχὰς ἀνεζωοποίησε, χαρισάμενος αὐταῖς τοῦ παναχίου πνεύματος τὰ χαρίσματα, τὰ δὲ σώματα ἐζώωσε, δούς αὐτοῖς τὴν δύναμιν καὶ τὴν χάριν τῆς ἀναστάσεως. Κατὰ τοῦτο οὖν ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἡ ζωὴ ἡμῶν, ὡς καὶ αὐτὸς τοῦτο ἐδίδαξεν, εἰπών· « Ἐγὼ εἰμι » ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ ». Καὶ ἐν μὲν τῷ κόσμῳ τούτῳ οἱ ἄπιστοι οὐδὲ γνωρίζουσιν, οὐδὲ πιστεύουσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν ἡ ζωὴ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ, οἱ δὲ πιστοὶ γνωρίζουσι μὲν, ἀλλ' ἐκ μέρους διὰ τῆς πίστεως· « Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν »· ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας, « Ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται »· διότι τότε εἰς πάντας φανερωθήσεται, καὶ πάντες γνωρίσουσι, καὶ ὄψονται, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ ζωοδότης, καὶ θεὸς ὁ παντοδύναμος· « Καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς ». Λέγει οὖν ὁ ἀπόστολος, ὅταν ὁ Χριστὸς, ἡ ζωὴ ἡμῶν, φανερωθῇ ἐν τῇ

δευτέρᾳ αὐτοῦ ἐπιφανείᾳ ἐνώπιον πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀνθρώπων, τότε καὶ ὑμεῖς, ὡς Κολοσσαεῖς, μέλλετε φανερωθῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ, ἵνα ἀπολαύσητε τῆς θείας αὐτοῦ δόξης. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἀπολαμβάνει ταύτην τὴν χάριν, εἰμὴ ὁ νικητὴς τῆς ἀμαρτίας, διὰ τοῦτο παραγγέλλει τὰ ἐξῆς, λέγων·

Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν Κολ. 3. 5. τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλαλατρεία.

Προλαβὼν εἶπεν· « Ἀπεθάνετε γάρ » Κολ. 3. 3. διὰ τί οὖν νῦν λέγει· « Νεκρώσατε οὖν τὰ » μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς »; ποῖα λέγει μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς; αὐτοὶ βαπτισθέντες, ἀπέθανον μὲν τῷ κόσμῳ, « Συνταφέντες τῷ Κολ. 2, 12. » Χριστῷ ἐν τῷ βαπτίσματι »· ἔμεινεν ὁμως ἐν αὐτοῖς ὁ κνησμός τῆς ἀμαρτίας, καὶ τὸ αὐτεξούσιον πρὸς τὸ κλίνειν εἰς αὐτήν, ἢ εἰς τῆς ἀρετῆς τὰ ἔργα. Τὸ οὖν, νεκρώσατε, σημαίνει τὸ, ἀποκτείνετε, καὶ καταστήσατε νεκρὰν καὶ αὐτὴν τὴν βροτὴν πρὸς τὴν κακίαν, ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ πορνεία καὶ ἡ ἀκαθαρσία, καὶ τὸ πάθος, καὶ ἡ κακὴ ἐπιθυμία, καὶ ἡ πλεονεξία· αὐτὰ δὲ τὰ ἀμαρτήματα ὠνόμασε « Μέλη ἡμῶν ἐπὶ » τῆς γῆς », ἡγουν μέλη ἐπίγεια, ἐπειδὴ διὰ τῶν μελῶν τοῦ γήϊνου ἡμῶν σώματος ἐκτελοῦνται· καὶ τὴν μὲν πορνείαν ἀνέφερε κατ' ὄνομα, τὰ δὲ κατ' εἶδος ὀνόματα τῶν

Ἰωάν. 11. 25.

1. Κορ. 13. 9.

Ματθ. 25. 31.

1. Κορ. 13. 10.

Ἰεροκ. 1.

ἄλλων σαρκικῶν ἀμαρτημάτων, ὅσα οἱ ἀσελγεῖς ἐπιτελοῦσιν, ἐσιώπησε διὰ τὴν τούτων βδελυρίαν καὶ αἰσχροτήτητα. « Τὰ » γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρόν » ἐστὶ καὶ λέγειν » ὠνόμασε δὲ αὐτὰ γενικῶς « Ἀκαθαρσίαν », καθότι μολύνουσι τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, καὶ « Πάθος », καθότι ἀληθῶς πάσχει καὶ τυραννεῖται ὅπ' αὐτῶν πυρούμενος· ἐπιθυμίαν δὲ εἶπε κακὴν, ἐπειδὴ ἐστὶ καὶ ἐπιθυμία καλὴ. Ὅταν μὲν ἐπιθυμῶμεν τὰ τῆς ἀμαρτίας ἔργα, τότε ἡ ἐπιθυμία ἡμῶν ἐστὶ κακὴ· ὅταν δὲ τὰς τῆς ἀρετῆς πράξεις, τότε ἐστὶ καλὴ διὸ καὶ ὁ προφήτης Δανιὴλ ὠνόμασθη ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, ὡς ἐπιθυμητῆς τῶν καλῶν ἔργων. Διὰ τοῦ, « ἐπιθυμίαν κακὴν » ἐσήμανε τὴν ἐπιθυμίαν παντὸς εἶδους ἀμαρτίας. Διὰ τί δὲ εἶπεν, ὅτι ἡ πλεονεξία ἐστὶν εἰδωλολατρεία; διότι, καθὼς οἱ εἰδωλόλατραι σχηματίζοντες εἰδῶλα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ λίθινα, καὶ ἐκ πάσης ἄλλης ὕλης κατασκευασμένα, ἐπ' αὐτοῖς εἶχον πᾶσαν τὴν τῆς εὐτυχίας αὐτῶν ἐλπίδα, οὕτω καὶ οἱ πλεονέκται, συνάγοντες παντοῖα κτήματα, ὑπ' αὐτῶν ἐλπίζουσι πᾶσαν ὑπεράσπισιν καὶ τρυφὴν καὶ ἀνάπαυσιν.

Κολ. 3. 6; Δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

Δι' αὐτὰ, λέγει, τὰ ἔργα, τουτέστι διὰ τὰ σαρκικὰ ἀμαρτήματα, καὶ τὰς κακὰς ἐπιθυμίας, καὶ τὴν πλεονεξίαν « Ἐρχεται ἡ » ὀργὴ τοῦ θεοῦ », ἡγοῦν ὀργίζεται ὁ θεὸς « Τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας », τοὺς ἀπειθεῖς

δηλαδή, τοὺς μὴ πειθομένους, μηδὲ ὑπακούοντας εἰς τὰ θεῖα αὐτοῦ προστάγματα· παιδεύει δὲ δι' αὐτὰ οὐ μόνον εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν, καταδικάζων τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὰς αἰωνίους βασάνους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν, πέμπων εἰς αὐτοὺς φοβερὰς τιμωρίας. Ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἦλθεν ἐπὶ τοὺς ἐπὶ Νῶε ἠσελγηκότας, καὶ κατεπόντισεν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐν Σοδόμοις ἀσελγεῖς, καὶ κατέκαυσεν αὐτούς· « Ὁργὴ τοῦ θεοῦ » ἀνέβη ἐπὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, τοὺς ἐπιθυμήσαντας κακὴν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν » ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἦλθεν ἐπὶ τὸν πλεονέκτην Ἀχαάβ· ὅθεν οἱ χοῖροι καὶ οἱ σκύλακες ἐξέλειξαν τὸ αἷμα αὐτοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ ἐλούσθησαν αἱ πόρνοι, « Κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν » ὅσοι δὲ τῶν υἱῶν τῆς ἀπειθείας οὐ παιδεύονται εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἐκεῖνοι θησαυρίζουσιν ἐν ἑαυτοῖς « Ὁργὴν ἐν » ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ ἀποκαλύψως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ », καὶ φυλάσσονται οἱ πανάθλιοι εἰς ἡμέραν κακὴν.

Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς. Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους.

Ἔσιν ἄρα γε διαφορὰ μεταξύ θυμοῦ καὶ ὀργῆς; καθὼς διαφέρουσι τὰ ὀνόματα, οὕτω καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν σημαίνόμενα πράγματα.

Ἐφεσ. 4.
31.

καὶ θυμὸς μὲν ἐστὶ κίνησις τοῦ αἵματος καὶ ὄξεια ἔξαψις· ὀργὴ δὲ ἐστὶ λύπη ἔμμονος, καὶ ὀρμὴ πρὸς ἐκδίκησιν τῶν ἀδικησάντων· διὸ, ὅταν ἡ ψυχὴ ὀργᾶ πρὸς τὴν ἐκδίκησιν, τότε τὸ πάθος λέγεται ὀργή. Καὶ κακίαν μὲν ὧδε ὠνόμασε τὴν μνησικακίαν, τὴν αὐτὴν δὲ « Πικρίαν » ἀλλαχοῦ ἐκάλεσε· βλασφημίαν δὲ, τὰς ὑβρεῖς· τὸ δὲ, « Ἐκ » τοῦ στόματος ὑμῶν », καὶ περιττὸν φαίνεται, καθότι δι' οὐδενὸς ἄλλου μέλους ὑβρίζομεν καὶ αἰσχρολογούμεν, εἰμὴ διὰ τοῦ στόματος, οὐκ ἔστιν ὅμως περιττὸν, ἐπειδὴ διὰ τούτου ἐφανέρωσεν ὁ ἀπόστολος, ὅτι αἱ βλασφημίαι καὶ αἰσχρολογίαι μολύνουσιν οὐ μόνον τὰς ἀκοὰς τῶν ἀκούοντων, ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα τοῦ λαλοῦντος, τὸ ὑπὸ θεοῦ πλασθὲν πρὸς δοξολογίαν αὐτοῦ καὶ αἴνεσιν, πρὸς ὁμολογίαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ πρὸς ὠφέλιμον νοουσιαν τοῦ πλησίον. Περὶ δὲ τοῦ ψεύδους, τοῦ ἔχοντος εὐρετήν καὶ πατέρα τὸν διάβολον, καθότι αὐτὸς « ψεύστης ἐστὶ », καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους, τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς τοὺς Ἐφεσίουσιν πλατύτερον ἔγραψε, λέγων· « Διὸ » ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν, » ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι » ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη ». Βλέπε δὲ, πῶς λαλήσας πρῶτον περὶ τῶν σαρκικῶν ἀμαρτημάτων, καὶ εἰπὼν· « Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς » περιπατήσατέ ποτε », ἤγουν τὰς τοιαύτας ἀμαρτίας καὶ ὑμεῖς, ὧ Κολοσσαῖς, ἐπράξατε πρότερον, ὅτε εἰδωλολάτραι ὄντες, ἔκδοτοι ὑπήρχετε ἐν αὐταῖς, καὶ ὡς δούλοι αὐταῖς ἐδουλεύετε· ἔπειτα προασφαλίζει

ἰωάν. 8.
44.

Ἐφεσ. 4.
25.

αὐτοὺς, παραγγέλλων, ἵνα εἰς τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ συνετάγησαν τῷ Χριστῷ, ἀπορρίψωσι πάντα τὰ ἀμαρτήματα· « Νυνὶ δὲ ἀπόθεθε καὶ ὑμεῖς πάντα », καὶ αὐτὰ δηλονότι τὰ λογιζόμενα μικρότερα ἀμαρτήματα, τὴν ὀργὴν, τὸν θυμὸν, τὴν κακίαν, τὴν βλασφημίαν, τὴν αἰσχρολογίαν, τὸ ψεῦδος. Μετὰ δὲ ταῦτα προσωποποιήσας πάσας τὰς ἀμαρτίας, καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς, παραγγέλλει ἐκείνων μὲν τὴν ἀποχὴν, τούτων δὲ τὴν ἐργασίαν, λέγων·

Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακατούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. Κολ. 3. 9.
10.

Ἄνθρωπον ὠνόμασεν ὁ ἀπόστολος τὴν προαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ κυριώτερον αὐτοῦ μέρος, ἐκλαβὼν ἀντὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ· καὶ παλαιὸν μὲν ἄνθρωπον εἶπε τὴν ἐν ταῖς κακίαις ἔκδοτον προαίρεσιν, ὡς σεσαθρωμένην καὶ διεφθαρμένην, καθὼς καὶ οἱ εἰς τὸ ἔσχατον φθάσαντες γῆρας· νέον δὲ, τὴν τὰ κατορθώματα τῶν ἀρετῶν ἐργαζομένην, ὡς δραστικὴν καὶ ἀκμάζουσαν, καθὼς καὶ οἱ ἐν τῇ ἀνθηρᾷ τῆς νεότητος ἡλικίᾳ εὐρισκόμενοι. Βλέπε δὲ, ὅτι ὀνομάσας τὴν πονηρὰν προαίρεσιν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἀνέφερε καὶ τὰ εἰς τὸν τοιοῦτον μεταφορικὸν ἄνθρωπον ἀρμόζοντα· ἀντὶ ψυχῆς, τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν· ἀντὶ καρδίας, τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν· ἀντὶ τῶν παιδογόνων μελῶν, ὁρ. Θεοφάδ.
Αἰ. 6.

τὴν πορνείαν καὶ ἀκαθαρσίαν καὶ τὸ πάθος ἀντὶ χειρῶν, τὴν πλεονεξίαν ἀντὶ σόματος, τὴν βλασφημίαν, καὶ αἰσχρολογίαν, καὶ τὸ
 Κολ. 3. 5. ψεῦδος, ὀνομάσας αὐτὰ ἐπίγεια αὐτοῦ μέλη. ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνον προαιρετικῶς ἤγουν κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς δι' αὐτῶν τῶν πράξεων ἀμαρτάνομεν, διὰ τοῦτο εἶπε· « Τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν » ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ » περὶ δὲ τοῦ νέου ἀνθρώπου, τουτέστι τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως εἶπεν, ὅτι αὐτὴ ἀνακαινιζομένη « Εἰς ἐπί- » γνωσιν », σοφῶς δηλονότι καὶ ἐπιστημονικῶς, γίνεται εἰκὼν τοῦ κτίσαντος, αὐτῆ ὁμοία τε καὶ ἀπαράλλακτος. Διδάσκει οὖν ὁ τοῦ θεοῦ ἀπόστολος διὰ τῶν προκειμένων λόγων, ἵνα ἀπορρίψωμεν ἀπὸ τῆς προαιρέσεως ἡμῶν καὶ τὴν κατὰ νοῦν καὶ τὴν κατὰ πράξιν ἀμαρτίαν, ἀναλάβωμεν δὲ τὴν ἀρετὴν, ἀνακαινίζοντες δι' αὐτῆς τὴν προαιρέσιν ἡμῶν μετὰ γνώσεως καὶ ἐπιστήμης, ἕως ἂν κατασταθῇ εἰκὼν θεοῦ, φέρουσα τοὺς θείους αὐτοῦ χαρακτῆρας.

Κολ. 3. 11 Ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλληνας καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία· βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος· ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός.

Ποῖον ἄρα γε σκοπὸν εἶχεν ὁ Παῦλος, προβάλλων τὸν Ἕλληνα καὶ τὸν Ἰουδαῖον, τὸν περιτετμημένον καὶ τὸν ἀπερίτμητον, τὸν βάρβαρον καὶ τὸν Σκύθην, τὸν δοῦλον καὶ τὸν ἐλεύθερον; Ἡμεῖς ἀκούομεν, ὅτι οἱ μὲν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν θαύματα, οἱ δὲ Ἕλληνας σχολαστικῶς ἀποδείξεις· « Ἰουδαῖοι

» σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνας σοφίαν 1. Κορ. 1. 22. » ζητοῦσι », νομίζοντες, ὅτι μόνη ἡ τούτων δύναμις πείθει αὐτοὺς πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας· ὁ δὲ Παῦλος ἐκκήρυττε πανταχοῦ, ὅτι οὐδὲ τῶν θαυμάτων ἡ δύναμις, οὐδὲ τῆς σοφίας τοῦ κόσμου ἡ ἀπόδειξις πείθει πιστεῦσαι εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις ἐστὶ καὶ δύναμις καὶ σοφία θεοῦ, ἔλκει καὶ πείθει τοὺς ἀξίους, ἵνα πιστεῦσωσι, καὶ συνενωθῶσι μετ' αὐτοῦ· « Ἡμεῖς δὲ, ἔλεγες, 1. Αὐτ. 23. 24. » κηρύσσομεν Χριστόν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν· » αὐτοῖς δὲ τοῖς ἐκλεκτοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ » Ἕλλησι Χριστόν, θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ » σοφίαν ». Οἱ Ἰουδαίζοντες ἠγάγκαζον τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ, ἵνα περιτέμνωνται· « Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε, ἔλεγον, τῷ 1. Πρξ. 16. 1. » ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. » ὁ δὲ Παῦλος ἐκήρυττε, λέγων· « Ἐν γὰρ 1. Γαλ. 5. 6. » Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει, » οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις, δι' ἀγάπης » ἐνεργουμένη ». Ἡμεῖς ἀκούομεν, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἐκαυχῶντο ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ τοῦ γένους αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ τῶν πατέρων αὐτῶν, λέγοντες· « Σπέρμα Ἀ- 1. Ἰωάν. 8. 33. 39. » βραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν » πώποτε· ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν » ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῆς ἀποκρίσεως αὐτοῦ ἐδίδαξεν, ὅτι ταῦτα οὐδὲν ὠφελοῦσι πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς σωτηρίας· « Πᾶς 1. Αὐτ. 24. 39. » ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, εἶπε, δοῦλός ἐστι » τῆς ἀμαρτίας· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, » τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε ἂν ». Πρὸς

τούτοις δὲ ὁ Παῦλος ἐβεβαίωσε σαφέστατα, ὅτι πάντες οἱ ἐν Χριστῷ βαπτισθέντες Ἰουδαῖοι, Ἕλληνες, δοῦλοι, ἐλεύθεροι, ἄνδρες, γυναῖκες, ἰσότημοί εἰσιν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὑπ' αὐτοῦ λογίζονται·

Γαλ. 3. 8. « Οὐκ ἔστι, εἶπεν, Ἰουδαῖος, οὐδὲ Ἕλλην·
 » οὐκ ἔστι δοῦλος, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἔστι
 » ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔσθ' ἐσθε
 » ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ». Ταῦτα οὖν τὰ ὀνόματα ἀνέφερον αὐτὸς πρὸς τοὺς Κολοσσαίους, ἵνα φανερώσῃ, ὅτι πρὸς τὸν παραγγελθέντα αὐτοῖς ἀνακαινισμόν, τὸν ποιοῦν-
 καλ. 3. 10. τα ἡμᾶς θεοῦ εἰκόνας, τουτέστι τὸν ἀναβιβάζοντα ἡμᾶς πρὸς τὴν κατὰ Χριστὸν

τελειότητα, οὐδὲ ἡ σοφία, ἡ ζητούμενη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοσ, οὐδὲ τὰ θαύματα, τὰ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ζητούμενα, οὐδὲ ἡ ἰουδαϊκὴ περιτομή, οὐδὲ τῶν ἐθνικῶν τὸ ἀπερίτμητον, οὐδὲ ἡ ἀμάθεια τοῦ βαρβάρου, οὐδὲ ἡ ἀγριότης τοῦ Σκύθου, οὐδὲ ἡ δουλεία τοῦ δούλου, οὐδὲ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐλευθέρου εἰσὶν ἀναγκαῖα· διότι διὰ τὸν τοιοῦτον ἀνακαινισμόν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διαλύει πάντα τὰ ἐμπόδια, καὶ μεταδίδωσι πάντα τὰ βοηθήματα εἰς πάντας τοὺς εἰς αὐτὸν πιστεύοντας· « Ἀλλὰ τὰ πάντα, » καὶ ἐν πᾶσι Χριστὸς ».

